

YKI RÄIKKÄLÄ

Suomessa kansalaiset menettävät kymmeniä miljoonia vuodessa erilaisissa huijauksissa. Huijatuksi tulemiselta eivät ole välttyneet korkeasti koulutetutkaan. Usein motiiveina toimia huijarin ohjaimana ovat menetyksen pelko tai sitten ahneus. Pankin ”turvallisuushenkilönä” soittava kertoo tilillä olevan epätavallista toimintaa ja varojen häviävän, joten ne pitää siirtää ”turvatilille”, tai on kiire tehdä joku sijoitus, joka tuottaisi nopeasti ja paljon. Tai jenkkiläinen ”varakas komea upseeri” tarvitsee tilapäisesti rahaa päästäkseen Suomeen, jotta pääsisi ”rakkaansa” luo. Huijattuja määriä ei tarkasti koskaan tiedetä, koska monet vaietaan häpeän suohon, mutta summat ovat valtavia.

Jos korkeasti koulutetutkin tulevat hassutetuksi, niin miksipä ei tavallinen kansalainen, jolla välttämättä ei ole kykyä arvioida mikä on totta ja mikä ei. Ja tässä on propagandan ja disinformaation paikka. Medialla on helppo ohjailla mielialoja. Jos

media tarjoaa oman näkemyksen vastaista tietoa, se torjutaan, mutta jos se onkin omaa näkemystä vahvistava, otetaan se mielihyvin vastaan. Unohtuu se, jos eilen piti mediavälinettä poliittisesti värityneenä.

Vahvistusharha on yksi mielen mekanismi, jolla ihminen itse manipuloi omaa ajatteluaan. Omat mielipiteet ovat niin rakkaita, ettei niistä ole helppo luopua. Jos joku tieto on vastoin omaa näkemystä, haetaan vahvistus sille muualta.

Suomalaiset käyvät uimahalleissa enemmän kuin kirkossa

Median tekijätkin, toimittajat, ovat ihmisiä omine inhimillisine heikkouksineen. Toisinaan toimittajat ovat itse tulleet manipuloiduksi tai eivät jotain seikkaa osaa kyseenalaistaa. Yksi esimerkki on valtamedioiden tekemä kirkon asian lobbaaminen. On vaikea uskoa, että lukuisat toimittajat ehdoin tahdoin haluaisivat kantaa seurakunnan ja kirkon ääntä ja näkemyksiä, vaikka poikkeuksiakin on.

Suomalaiset käyvät uimahallissa enemmän kuin

kirkossa, museossa tai teatterissa. Kirkon piirissä tämä on varmasti huomattu ja omaa asiaa haluttu tuoda mediassa esille. Seurakunnilla on palkattuja tiedottajia, jotka tekevät lobbaustyötä siinä missä minkä tahansa ison organisaation. Kirkko ei jätä käyttämättä tilaisuuksia saada medianäkyvyyttä.

Viime vuosina valtamedian kielteisiä uutisia kirkon piiristä ovat olleet lähinnä sopimattomasti käyttäytyneet papit ja eräiden seurakuntien talousongelmat. Joku vuosi sitten eräs tutkimus osoitti, että seurakunnissa esiintyy runsaasti työpaikkakiusaamista ja häirintää. Tutkimuksesta uutisoitiin varsin vaatimattomasti, vaikka kyseessä on eräänlainen paradoksi: kirkko edustaa ”rakkauden ja hyvyyden” sanomaa, mutta sen sisällä piileksiikin mörköjä.

Jeesuksesta kouluissa

Toisinaan on uutisoitu vähemmän neutraalisti sitä, kuinka uskonnoton lapsi esim. koulussa on ”kokenut loukkauksen uskonnonvapauttaan kohtaan jouduttuaan osallistumaan tunnustukselliseen uskonnonharjoitukseen”. Uutiskommenteissa ja somessa on sitten tullut vyörytystä tyyliin so what? ja voi voi lapsiraukkaa nauruhymiön kera. Joistakin uutisteksteistä on voinut myös havaita asian vähättelyä.

Marraskuussa 2024 Ylen nettijutussa kerrottiin gospelmuusikko Pekka Simojoen koulukeikoista. ”1700 koulukeikkaa, yksi ongelmatapaus”, kuului yksi väliotsikko. ”Ongelmatapaus” oli se, kun Hämeenlinnan kaupunki joutui maksamaan 1500 euron hyvityksen uskonnottomalle lapselle tämän oltua Simojoen konsertissa. Jutussa Simojoki kertoi varoittaneensa, että ”minulla ei ole vain tipu- ja populauluja. Voi käydä niin, että Jeesuskin mainitaan”. Tapa, millä Yle tapauksesta kirjoitti, olisi hyvin sopinut kirkolliseen Kotimaa-lehteen. Tapausta herkuteltiin vielä kertomalla, että Simojoen oli esiintymään kutsunut päihdetyötä tekevä yhdistys. Että on se kumma, jos ei kunnioiteta arvokasta työtä

tekevän järjestön valintaa – päihteistähän pääsee eroon vain Jeesuksen avulla!

Jutussa kerrotaan vielä, että Simojoki aikoo esiintyä kouluissa jatkossakin. Lapset ovat hänelle tärkeää yleisöä. Tässä on siis kyse käännytystyöstä, minkä jutun kirjoittanut Ylen toimittaja nähtävästi muitta mutkitta hyväksyy. Simojoen on taas helppo tehdä lähetystyötä (ja laskuttaa duunistaan) kouluissa, koska toistaiseksi vain noin 10 % kouluista on luopunut kouluaihana järjestettävistä uskonnollisista tilaisuuksista, minkä Opetushallituksen ohjeet mahdollistavat.

Kirkko ratsastaa hyväntekeväisyydellä

Yle kertoi tammikuun alussa myötäsukaisesti siitä, kuinka yksityishenkilöiden auttamishalu näkyi suorina lahjoituksina seurakunnille. Vieläpä Ylen jutussa vinkattiin, miten voi lahjoittaa apua verovapaasti. Kun nykyinen hallituksemme on tehnyt radikaaleja leikkauksia sosiaaliturvaan, on seurakunnalla tilaisuus kirkastaa omaa sädekehäänsä. Se sinänsä on hienoa, että kansalaiset haluavat auttaa hädänalaisia. Kirkolle tämä sopii oikein hyvin. Kun kirkko kanavoi yksityisten lahjoitusvaroja, saa se uutta loistoa sädekehäänsä.

Kirkon diakoniatyö saa boostia yksityisten kansalaisten suosiollisella tuella. Juttu on Ylen sivujen osastossa ”hyväntekeväisyys”. Hyväntekeväisyydessä onkin kyse lähinnä ”hyväntekijän” oman kruunun kirkastamisesta. Tässä tapauksessa kirkko kirkastaa kruunuaan nimettömien lahjoittajien avulla.

Hyväntekeväisyys metodina auttaa hädässä olevia on ongelmallinen. Hyväntekeväisyys ei ole yhteiskunnallista infraa, vaan yksityistä toimintaa, jossa hyväntekeväisyyden kohde voidaan valita hyväntekijöiden omien mieltymyksien tai trendien mukaan. Eikä sitä voi pitää pyyteettömänä toimintana. Kirkko mainostaessaan omaa diakoniatyötään syyllistyy Jeesuksen opetusten rikkomiseen: ”Älköön vasen kätesi tietäkö, mitä oikea kätesi tekee”, ja että auttaessaan köyhiä ei pidä tehdä siitä numeroa.

